

DOĞU ESİNTİLERİ

İranoloji, Fars Dili ve Edebiyatı Araş-
tırmaları Dergisi
A Journal Of Iranology Studies

Web: www.doguesintileri.com

TEMMUZ/JULY

VOLUME: 13/ 2020-7

ISSN: 2148-290X

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ

SOBIAD

Google Akademik

ULUSLARARASI HAKEMLİ
DERGİ

مجله علمی پژوهشی

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ

YAYIN KURULU (EDITORIAL BOARD)

Prof. Dr. Nimet YILDIRIM

Prof. Dr. Veyis DEĞİRMENÇAY

Prof. Dr. Rahman MOŞTAGMEHR

Prof. Dr. Esedullâh VAHİD

Prof. Dr. Ghadir GOLKARIAN

Doç. Dr. Rahim KOOSHESH

Doç. Dr. Sadık ARMUTLU

Doç. Dr. Asuman GÖKHAN

Muhammed PİRİ

Hasan DİDBAN

Kuroş MOKTADİRİ

Dr. Hamid ZAMANLU

Doğu Esintileri

A Journal of Oriental Studies

Sayı/Issue: 13, 2020/7

Yılda İki Kez Yayınlanan Uluslararası Hakemli
Dergi

Doğu Esintileri, Tübitak Ulakbim DergiPark
İndeksinde taranmaktadır

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü
(Owner And Managing Editor)

Prof. Dr. Nimet YILDIRIM

Editör

Prof. Dr. Nimet YILDIRIM

Yardımcı Editörler

Deniz ERÇAVUŞ

Şeyda ARISOY

Sayfa Düzeni ve Tasarım

Prof. Dr. Nimet YILDIRIM

Kapak Tasarım

Mehmet YILDIRIM

Sayfa Düzeni ve Tasarım

Mehmet YILDIRIM

Doğu Esintileri İran İslam Cumhuriyeti Ankara Kültür Müs-
teşarlığı ve Erzurum Başkonsolosluğu'nun destekleriyle yayın-
lanmaktadır

Yazışma Adresi (Correspondence)

Prof. Dr. Nimet YILDIRIM

Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi

Fars Dili ve Edebiyatı Bölümü

Web: www.doguesintileri.com

BİLİMSEL DANIŞMA VE HAKEM KURULU (ADVISORY BOARD)

- Prof. Dr. Metin AKKUŞ (Düzce Üniversitesi)
Prof. Dr. İsmail Hakkı AKSOYAK (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet ATALAY (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Hatice AYNUR (Şehir Üniversitesi)
Prof. Dr. Selami BAKIRCI (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet BEŞE (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehri BEHFER (Pishva Üniversitesi)
Prof. Dr. Rıdvan CANIM (Edirne Üniversitesi)
Prof. Dr. Süleyman ÇALDAK (İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. Süleyman ÇİĞDEM (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Hasan ÇİFTÇİ (Bingöl Üniversitesi)
Prof. Dr. Veyis DEĞİRMENÇAY (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Kenan DEMİRAYAK (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Sebahat DENİZ (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Çetin DERDİYOK (Çukurova Üniversitesi)
Prof. Dr. Süleyman EFENDİOĞLU (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Erdoğan ERBAY (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Aysel ERGÜL KESKİN (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Mukadder ERKAN (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. İlhan GENÇ (Düzce Üniversitesi)
Prof. Dr. Ghadir GOLKARIAN (Yakın Doğu Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali GÜZELYÜZ (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Hasan HASANZADE NİRÎ (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet KANAR (Yeditepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Adnan KARAIŞMAİLOĞLU (Kırıkkale Üniversitesi)

Prof. Dr. Ahmet KARTAL (Osmangazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Beyhan KESİK (Giresun Üniversitesi)
Prof. Dr. Hicabi KIRLANGIÇ (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Saliha KODAY (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Zeki KODAY (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Kazım KÖKTEKİN (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Erol KÜRKÇÜOĞLU (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Lyudmila Gennadyevna LARİONOVA (Güney Federal Ün.)
Prof. Dr. Rahman MOSHTAGMEHR (Tebriz Üniversitesi)
Prof. Dr. Muhammet NURDOĞAN (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. İsmail ÖĞRETİR (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Yusuf ÖZ (Kırıkkale Üniversitesi)
Prof. Dr. Yılmaz ÖZBEK (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Besim ÖZCAN (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. H. Ömer ÖZDEN (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet SARI (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Orhan Kemal TAVUKÇU (RTE Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali TEMİZEL (Selçuk Üniversitesi)
Prof. Dr. Halil TOKER (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. A. Naci TOKMAK (Yeditepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet TÖRENEK (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Sait UYLAŞ (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Esedullâh VAHÎD (Tebriz Üniversitesi)
Prof. Dr. Nevzat H. YANIK (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali YILDIRIM (Fırat Üniversitesi)
Prof. Dr. Nimet YILDIRIM (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Hüseyin YURTTAŞ (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet ZAMAN (Atatürk Üniversitesi)

Prof. Dr. Cemile AKYILDIZ ERCAN (Atatürk Üniversitesi)
Doç. Dr. Bahar DEMİR (Sosyal Bilimler Üniversitesi)
Doç. Dr. Andrey Yuryevich GOLOBORODKO (Rostov Ekonomi Ün.)
Doç. Dr. Saber EMAMÍ (Tahran Sanat Üniversitesi)
Doç. Dr. İlknur EMEKLİ (Atatürk Üniversitesi)
Doç. Dr. Nazire ERBAY (Atatürk Üniversitesi)
Doç. Dr. Nilüfer İLHAN (Bozok Üniversitesi)
Doç. Dr. Rahim KOUSHESH (Urmiye Üniversitesi)
Doç. Dr. Andrey Georgiyevich NARUSHEVICH (Rostov Ekonomi Ün.)
Doç. Dr. Valentina PAPUSHINA (Khmelnyskiy Üniversitesi)
Doç. Dr. Yakup ŞAFAK (Kırıkkale Üniversitesi)
Doç. Dr. Nuri ŞİMŞEKLER (Selçuk Üniversitesi)
Doç. Dr. Ahmet TOPAL (Atatürk Üniversitesi)
Doç. Dr. Hatem TÜRK (Giresun Üniversitesi)
Doç. Dr. Yasemin YAYLALI (Atatürk Üniversitesi)
Doç. Dr. Nurullah YILMAZ (Atatürk Üniversitesi)
Doç. Dr. Sadık ARMUTLU (İnönü Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Handan BELLİ (İnönü Üniversitesi)
Doç. Dr. Asuman GÖKHAN (Atatürk Üniversitesi)
Doç. Dr. Mevlüt YÜKSEL (Atatürk Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Pouneh ABDOLLAHİFARD (E. Teknik Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Hadi BAK (Atatürk Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Emel HİSARCIKLILAR (Gaziosmanpaşa Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Zerrin KÖŞKLÜ (Atatürk Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Hayati ÖNCEL (Atatürk Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Shalala RAMAZANOVA (Ardahan Üniversitesi)

BU SAYININ HAKEMLERİ...

Prof. Dr. Mehmet ATALAY (İstanbul Üniversitesi)

Prof. Dr. İsmail AYTAÇ (Atatürk Üniversitesi)

Prof. Dr. Veyis DEĞİRMENÇAY (Atatürk Üniversitesi)

Prof. Dr. Süleyman EFENDİOĞLU (Atatürk Üniversitesi)

Prof. Dr. Erdoğan ERBAY (Atatürk Üniversitesi)

Prof. Dr. Ali GÜZELYÜZ (İstanbul Üniversitesi)

Prof. Dr. Haldun ÖZKAN (Atatürk Üniversitesi)

Prof. Dr. Orhan Kemal TAVUKÇU (RTE Üniversitesi)

Prof. Dr. Ali TEMİZEL (Selçuk Üniversitesi)

Prof. Dr. Halil TOKER (İstanbul Üniversitesi)

Prof. Dr. Nimet YILDIRIM (Atatürk Üniversitesi)

Doç. Dr. Sadık ARMUTLU (İnönü Üniversitesi)

Doç. Dr. Bahar DEMİR (Sosyal Bilimler Üniversitesi)

Doç. Dr. Asuman GÖKHAN (Atatürk Üniversitesi)

Doç. Dr. Nilüfer İLHAN (Bozok Üniversitesi)

Doç. Dr. Andrey Georgiyevich NARUSHEVİCH (Rostov Üniversitesi)

Doç. Dr. Ahmet TOPAL (Atatürk Üniversitesi)

Doç. Dr. Yasemin YAYLALI (Atatürk Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Pouneh ABDOLLAHIFARD (E. T. Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Hadi BAK (Atatürk Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Emel HİSARCIKLILAR (Gaziosmanpaşa Üniversitesi)

BU SAYIDA...

HALÛK'UN DEFTERİ KİTABINDAKİ İLK ON ŞİİRİN VEZİN, ÇEVİRİMYAZI,
SERBEST ÇEVİRİSİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA

PROF. DR. MEHMET KANAR

1

EDİB-i PİŞAVERİ VE EDEBİ KİŞİLİĞİ

PROF. DR. NİMET YILDIRIM

49

DİVÂN-i KEBİR'DE SÖZ VE SÖZÜN ÖNEMİ

PROF. DR. VEYİS DEĞİRMENÇAY

69

BİR MİNARE İKİ USTA

PROF. DR. HÜSEYİN YURTTAŞ-ARŞ. GÖR. BURAK MUHAMMET GÖKLER

117

YAPMA EYLEMİ İLE YAZMA EYLEMİNİN İZDÜŞÜMÜ: SAVAŞ DİL VE EDEBİYAT

PROF. DR. ERDOĞAN ERBAY

159

BEŞERİ AŞK BAĞLAMINDA ARAP GAZELİNİN FARS VE TÜRK EDEBİYATINA
YANSIMA BOYUTU ÜZERİNE: GAZELDE GELİŞİM VE DÖNÜŞÜM

DOÇ. DR. SADIK ARMUTLU

175

РЕЛИГИОЗНО-ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ СЕНТИМЕНТАЛЬНОЙ ПОВЕСТИ
Н.М. КАРАМЗИНА «БЕДНАЯ ЛИЗА» И РОМАНА САМИ ПАШАЗАДЕ СЕЗАИ
«ПРИКЛЮЧЕНИЕ»

DR. ÖĞR. ÜYESİ SEVİNÇ KARAYEL-DOÇ. DR. OLENA KARPENKO-

247

ZERDÜŞTLÜK İNANCINDA KADININ KONUMU

DR. ÖĞR. ÜYESİ POUNEH ABDOLLAHİFARD

263

ROLE OF APAM NAPĀT AND ĀNĀHĪTĀ TO GAIN LEGITIMACY OF KING IN AN-
CIENT IRAN

LEĪLA MOHAMMADĪ

287

MESNEVİ'SİNİN 1. DEFTERİNDE GEÇEN ANASIR-I ERBAA İLE İLGİLİ BEYİTLER

EBUBEKİR HIRA

303

**ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИНДИВИДУАЛЬНЫХ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ТРАЕКТОРИЙ В
ПРОЦЕССЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ СТУДЕНТОВ-ФИЛОЛОГОВ**

DOÇ. DR. PAPUSHINA VALENTYNA

323

FARŞA VE ZAZACADA /L/>/R / SES DEĞİŞİMİ

DR. ÖĞR. ÜYESİ NİHAT DEĞİRMENCİ

333

PLATON'UN İDEALAR ÂLEMİ, JUNG'IN KOLEKTİF BİLİNÇDİŞİ VE MEVLÂNÂ'NIN

GÖNÜL ÂLEMİ

PROF. DR. TAKİ PÛRNÂMDÂRYÂN-DR. DENİZ ERÇAVUŞ

345

SUNUŐ

Doğu Esintileri dergimizin on üçüncü sayısı Őimdi elinizde. Dergimizin hem basılı, hem de elektronik yayınına “doguesintileri.com” adresinden erişerek gösterdiğiniz ilgiden dolayı çok teşekkür ediyoruz. İlk sayımızdan bu yana sizlerden aldığımız tebrik, takdir ve teşvikler bizi gelecek sayılarımız için daha çok çalışmaya, sizleri daha güzel bir dergiyle buluşturmaya yönlendirdi.

“**Sobiad**”, “**Google Akademik**”, “**Dergi Park Akademik**” ve “**İsam**” tarafından taranmakta olan *Doğu Esintileri*, sosyal bilimlerin değişik alanlarında yapılacak çalışmaların yayınlanacağı bir bilimsel etkinlik platformu olarak; öncelikle dil ve edebiyat, tarih, sanat ve kültür alanlarında özgün akademik makalelere, nitelikli çevirilere yer veren uluslararası hakemli bir dergi olarak her sayıda daha iyiye ve daha ileriye hedefiyle yoluna devam etmekte...

Doğu Esintileri, sosyal bilimler alanında araştırmacıların nitelikli çalışmalarını okuyucularıyla buluşturarak bu alandaki boşluğun biraz olsun doldurulmasına katkıda bulunmayı hedeflemektedir. Bu uzun soluklu yürüyüşümüzde her zaman değerli araştırmacılarımız ve okuyucularımızın bize destek vermelerini, daha güzele ve daha iyiye erişmede öneri ve eleştirileriyle bize yol göstermelerini diliyoruz.

Bu sayımızda da desteklerini esirgemeyen İran İslâm Cumhuriyeti Ankara Kültür Müsteşarlığı ile Erzurum Başkonsolosluğu'na şükranlarımızı sonuyor, özellikle bütün sayılarımızın hazırlanış aşamasında özet çevirilerini yaparak dergimize çok önemli katkılarda bulunan **Dr. Hamid ZAMANLU**'ya, teşekkür ediyoruz.

Doğu Esintileri'nin yayına hazırlanmasında her zaman birlikte çalıştığımız yardımcı editörümüz **Arş. Gör. Şeyda ARISOY** ile dergimizin ilk sayısından bu yana sayfa düzeni, iç ve kapak tasarımı ile internet sitesi tasarımı ve güncellemelerini büyük bir özen ve titizlikle yapan **Mehmet YILDIRIM**'a da sonsuz teşekkürler... *Doğu Esintileri'nin* bir sonraki sayısında buluşmak dileğiyle...

Doğu Esintileri
Yayın Kurulu